

## Haridusliku erivajadusega õpilase arengut toetavate meetmete rakendamine

### § 1. Üldsätted

- (1) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajalikku koolisest meeskonnatööd korraldab ja koolivälises võrgustikutöös osalemist koordineerib direktori poolt määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija.
- (2) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.
- (3) Õpilasele, kellel tekib takistus koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool **üldist tuge**, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajadusel õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas.
- (4) Haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul **tõhustatud tuge** või **erituge**.
- (5) Õpilase hindamise, testimise ja uuringute tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused õppe korraldamiseks, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile (lisa 1).
- (6) Individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest vastutab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija.

### § 2. Meetmete rakendamine

- (1) **Üldist tuge** osutatakse õpilasele, kes ajutise õpiraskuse, käitumisprobleemide, sotsiaalsete või kergemate psüühiliste probleemide tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest.
  - 1) Individuaalset lisajuhendamist pakub õpetaja ainetunnis õpilasele, kes vajab õpiülesandest arusaamisel või selle täitmisel täiendavaid selgitusi.
  - 2) Ainealaseid järeleaitamistunde soovitatakse õpilasele, kellel esineb ajutine ainealne õpiraskus.
  - 3) Logopeedilise õpiabi rühma võetakse vastu õpilane, kes vajab abi suulise ja kirjaliku kõne loome ja mõistmisoskuse ning mitteverbaalse suhtlemise parandamiseks või arendamiseks.
  - 4) Õpiabirühma võetakse vastu õpilane, kes vaatamata õpetajate individuaalsele lisajuhendamisele vajab abi õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks.
  - 5) Vestlusi sotsiaalpedagoogiga soovitatakse õpilasele, kellel esineb käitumisprobleeme, kes ei täida koolikohustust või vajab muul põhjusel nõustamist.
  - 6) Osalemist pikapäevarühmas soovitatakse õpilasele, kes vajab juhendamist ja suunamist koduste õpiülesannete täitmisel.
  - 7) Individuaalset õppekava soovitatakse õpilasele, kes vajab lisa juhendamist individuaalselt või klassi juures (lisa 2).

- (2) **Tõhustatud tuge** rakendatakse õpilasele, kes käitumishäire, raske somaatilise haiguse püsiva õpiraskuse, düsleksia, düsgraafia, kõnepuude, lihtsustatud õppe või kasvatusraskuse tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
- 1) pidev tugispetsilisti teenus;
  - 2) individuaalne õppekava ühes või mitmes aines;
  - 3) kohaldatud õpe või erinev õppekava;
  - 4) osajaga õpe individuaalselt või rühmas;
  - 5) individuaalne tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
  - 6) õpe eriklassis.
- (3) **Erituge** rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema toimetuleku- või hooldusõppest, kroonilisest, raskest või püsivast psüühikahäirest, meelepuudest, kasvatusraskusest, koduõppest tervislikel põhjustel, sõltuvushäirest või liitpuudest vajab:
- 1) puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
  - 2) osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
  - 3) pidevat individuaalset tuge klassis;
  - 4) õpet eriklassis või –koolis.

### § 3. Meetmete mõjususe analüüs

- (1) Meetmete rakendamise perioodil hindavad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid nende tõhusust vähemalt kord poolaastas ning tulemused fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.
- (2) Meetmete rakendamise perioodil või selle lõpul hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamise või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovitamise.
- (3) Üldise toe meetme rakendamise võib lõpetada enne soovitud perioodi lõppu, kui see on andnud kiiremini oodatavaid tulemusi.

Õpilase nimi

### Individuaalse arengu jälgimise kaart

Sünniaeg / isikukood:

Kodune keel(ed):

Kaardi avamise aeg:

### KOOLI-/ÕPIVALMIDUS

(Eelneva lasteaia/kooli info)

### KLASSIJUHATAJA MÄRKUSED

**Klass, pp.kk.aa.** (Huvid ja motivatsioon. Õpitegevus, õpioskused, tunnetustegevus. Käitumine ja emotsionaalne seisund. Põhilised probleemid.)

Juhis täitmiseks: Õpihuvi, lemmikõppeained, -tegevused, suhtumine õppetöösse. Õpimotivatsioon ja suutlikkus, õpitu seostamine tavaeluga, abi vastuvõtmine, valikute tegemise oskus. Motivatsioon. Õpitegevuse planeerimine, töövõime. Õpitu vastuvõtmine (kas täidab ülesandeid koostegEVuses õpetajaga, matkides, näidete alusel, suulise või kirjaliku juhise järgi). Kodutööde täitmine. Tähelepanu, taju, mälu, mõtlemine. Oma tegevuse teadvustamine, raskuste tunnetamine, oskus abi otsida/küsida. Enda käitumise ja tulemuste põhjendamine. Suhtlemine eakaaslastega ja täiskasvanutega. Ärevuse tase (liiga rahulik, rahulik, ärev, liiga ärev) ja sellega seotud probleemid (tähelepanu-, keskendumis-, käitumis- või füsioloogilised probleemid). Tugevad küljed. Probleemid ja arendusvaldkonnad. Soovitused. Kokkulepped.

### AINEÕPETAJATE MÄRKUSED

**Klass, õppeaine, pp.kk.aa.** (Arengu tugevad küljed, arendamist vajavad küljed.)

### ERIPEDAGOOGI, LOGOPEEDI MÄRKUSED

**Klass, pp.kk.aa. SPETSIALIST: EP, LOG** (Uuringute tulemused. Arengu tugevad küljed, arendamist vajavad küljed. Tugiteenuse tulemuslikkus. Soovitused edaspidiseks.)

### ÕPIABIRÜHMA ÕPETAJA MÄRKUSED

**Klass, pp.kk.aa.** (Arengu tugevad küljed, arendamist vajavad küljed. Tugiteenuse tulemuslikkus. Soovitused edaspidiseks.)

### SOTSIAALPEDAGOOGI, TERVISHOIUTÖÖTAJA, HEV KOORDINEERIIJA MÄRKUSED

**Klass, pp.kk.aa. SPETSIALIST: SP, THT, HEVKO**

### ETTEPANEKUD ÕPILASE ARENGUT TOETAVATE MEETMETE RAKENDAMISEKS JA NENDE LÕPETAMISEKS

**Klass, kuupäev** – Ettepanekud, soovitused – Lapsevanema nõusolek

### LAPSEVANEMA ARVAMUS

**Klass, pp.kk.aa.**

### HARIDUSASUTUSEVÄLISTE SPETSIALISTIDE/KOMISJONIDE SOOVITUSED

Kuupäev: .....

HEV õpilaste õppe koordineerija /nimi ja allkiri/

Lapsevanema /nimi ja allkiri/

## INDIVIDUAALSE ÕPPEKAVA (IÕK) ALGATAMISE, KOOSTAMISE JA RAKENDAMISE ALUSED

### 1. Õpilase andmed

Õpilase nimi: ..... Klass: .....

Elukoht: ..... Sünniaeg: .....

### 2. IÕK rakendamise põhjused (teha märges vastavasse kasti)

|                          |                                  |
|--------------------------|----------------------------------|
| <input type="checkbox"/> | Eriline andekus                  |
| <input type="checkbox"/> | Õpiraskused                      |
| <input type="checkbox"/> | Emotsionaal- ja käitumiskeskused |
| <input type="checkbox"/> | Tervislik seisund                |
| <input type="checkbox"/> | Õppekeelest erinev kodune keel   |
| <input type="checkbox"/> | Rajaleidja keskuse soovitus      |
| <input type="checkbox"/> | Riikliku õppekava vahetus        |
| <input type="checkbox"/> | Lapsevanema sooviavaldus         |
| <input type="checkbox"/> | Muu: .....                       |
| <input type="checkbox"/> | .....                            |

### 3. IÕK-ga õpilasele määratavad muudatused (teha märges vastavasse kasti)

|                          |                                                                                  |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> | Muudatused või kohandused õppekeskkonnas                                         |
| <input type="checkbox"/> | Muudatused või kohandused õppesises                                              |
| <input type="checkbox"/> | Muudatused või kohandused õppeprotsessis                                         |
| <input type="checkbox"/> | Muudatused või kohandused õppekoormuses                                          |
| <input type="checkbox"/> | Muudatused või kohandused õppe intensiivsuses                                    |
| <input type="checkbox"/> | Muudatused või kohandused õppekeskkonnas:                                        |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> erisused õppevahenditele                                |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> erisused õpperuumidele                                  |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> erisused suhtluskeelele (sh viipekeel) vm alternatiivid |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> tugipersonal                                            |
| <input type="checkbox"/> | Muudatused taotletavates õpitulemustes:                                          |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> kooli õppekavaga võrreldes kõrgendatud õpitulemused     |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> kooli õppekavaga võrreldes vähendatud õpitulemused      |
| <input type="checkbox"/> | Erisused hindamisel: .....                                                       |
| <input type="checkbox"/> | Muu: .....                                                                       |

4. IÕK koostamise aluseks olev põhikooli riiklik õppekava: .....

5. IÕK rakendamise periood: .....

## 6. IÕK rakendamine

| Õppeaine | Rakendatavad meetmed |
|----------|----------------------|
|          |                      |
|          |                      |
|          |                      |
|          |                      |
|          |                      |
|          |                      |
|          |                      |

## 7. Erisused õppekorralduses

.....

.....

.....

.....

## 8. IÕK koostamise ja rakendamisega seotud isikud ja nende kohustused

| Nimi | Ülesanded |
|------|-----------|
|      |           |
|      |           |
|      |           |
|      |           |
|      |           |

## 9. IÕK-ga seotud dokumendid

|  |
|--|
|  |
|  |
|  |
|  |
|  |
|  |

Direktori käskkiri IÕK koostamise ja rakendamise kohta

Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart

Erispetsialisti (kelle) ..... soovitus

Rajaleidja keskuse soovitus .....

Muu: .....

.....

Lapsevanem: .....

HEV õpilaste õppe koordineerija: .....

.....

Kuupäev: .....